

godina XXIX • broj 3 • Split 1994

PAPA IVAN PAVAO II. U HRVATSKOJ

Otkada je Hrvatska u demokratskom preokretu i nametnutom obrambenom ratu protiv srpske agresije postigla svoju slobodu i izborila državnu samostalnost, stupila je u kvalitetno nove odnose prema svijetu i međunarodnim institucijama na području društvenog, političkog, vjerskog i svekolikog drugog života. S priznatim subjektivitetom i vlastitom prepoznatljivošću sada može razvijati i one svoje bitne odrednice o kojima smo prije tek sanjali.

To se na poseban način može reći za odnos naše Crkve sa Svetom Stolicom. Napokon se ostvario dugo očekivani posjet Svetog Oca Hrvatskoj. Papa Ivan Pavao II. pohodio je našu zemlju (Zagreb, 10. -11. IX) u povodu jubilarne 900. obljetnice zagrebačke biskupije. Dočekan je veličanstveno, ne samo od katolika, nego od svih ljudi dobre volje. Po samom dolasku u prepunoj katedrali Papa se na svečanoj večernji susreo s predstavnicima duhovnog staleža Crkve u Hrvata, svećenicima, redovnicima i redovnicama koje je predvodio kardinal Kuharić i biskupi s njim okupljeni. Potom je sutradan posjetio političke predstavnike hrvatske države, predsjednika Tuđmana, čelnike Sabora i vlade. Vrhunac susreta s Papom bilo je misno slavlje na zagrebačkom hipodromu, gdje se slilo oko milijun vjernika iz Hrvatske kao i Hrvata iz susjednih zemalja. Moj posjet je kratak ali vrlo intenzivan, rekao nam je sam Papa na kraju euharistijskog skupa, vidno iscrpljen, no osjetno dirnut duhovnim ozračjem i srdačnošću koje mu je nepregledno mnoštvo hodočasnika posvuda iskazivalo.

Pastoralni pohod Hrvatskoj bit će ubilježen kao 62. službeno putovanje Ivana Pavla II. u njegovu dosadašnjem pontifikatu. Nakon stanke od skoro godinu dana, zbog bolesti, Papa je, iako iscrpljen i oslabljen, ipak nastavio obilaziti mjesne Crkve. Pastoralni pohodi Rimskog biskupa diljem svijeta zacijelo su konstantni i po svojoj

brojnosti posebni izraz trajne brige i čvrste zauzetosti sadašnjeg Petrova nasljednika za vjeru i jedinstvo Kristove Crkve.

Nakon sloma komunističkog sustava i pada željezne zavjese otvoren je pristup i Crkvama koje su prošle polustoljetno razdoblje iskušenja i progonstva. Te zemlje sada su u fazi sveukupnog društvenog preustroja, a Crkva u njima suočena je s posve novim izazovima. U tom procesu transformacije Crkva je preuzela ulogu izgradnje savjesti, skrećući pažnju na etičku stranu reformi. Izuzevši svoju rodnu Poljsku koju je i prije više puta službeno pohađao, Papa je odmah nakon demokratskog preokreta posjetio Češku i Slovačku (1990), zatim Mađarsku (1991), te prošle godine Baltičke zemlje i Albaniju. Ovaj put htio je doći i u Beograd, ali ga tamo nisu primili, a posjet Sarajevu morao je zbog prijetnji istih odgoditi.

U Hrvatskoj je papa Ivan Pavao II. dočekan kao onaj koji dolazi u ime Gospodnje. Iako je njegov posjet morao biti vremenski skraćen i ograničen samo na glavni grad Zagreb, to nije umanjilo radost zbog dolaska najdražeg gosta. Cijeli narod želio je Petrovu nasljedniku izraziti duboko poštivanje i beskrajnu zahvalnost jer je kao vidljivi poglavar Crkve Božje neumorno dizao svoj glas protiv sila mržnje, zla i uništenja koje su nas opasno ugrožavale, te budio pospane savjesti svjetskih čimbenika. I kad su nas kao narod htjeli zbrisati s lica zemlje, a politički moćnici sramotno šutjeli i ravnodušno promatrali, Papa je kao najveći duhovni autoritet ustao u obranu prava na život, dostojanstvo i slobodu svakog pojedinog čovjeka i svakog naroda. Jedinstveni i nezaboravni doček u Zagrebu bio je izraz iskrene zahvalnosti Hrvata Svetom Ocu za taj čin izvanredne solidarnosti s našim patnjama i priznanja naše državne samostalnosti.

Hrvatska mlada država trenutno je zaokupljena istim problemima kao i ostale zemlje u prijelazu iz bivšeg komunizma u demokratski poredak. Povrh toga dodatno nas pritišću teške i vrlo slojevite posljedice okrutnog i nametnutog rata: stotine tisuća prognanika i izbjeglica koji su sami najveći patnici, porušeni i opustošeni krajevi, okupirana područja, više nego skromni pomaci u ostvarivanju cjelovitosti zemlje i uspostavi pravednog mira u slobodi. Crkva je na svoj način suočena s tim problemima. Ona treba prije svega iznutra, u srcima ljudi, pridonjeti prevladavanju naslaga mržnje i želje za osvetom zbog nanesene nepravde; njezina je zadaća uz izgradnju savjesti liječiti rane stradalnika, buditi nadu klonulima, jačati vjeru u pobjedu razapete Božje ljubavi i pravednosti, te tako stvarati pretpostavke za trajan i pravedan mir. Papa je pozvao i ohrabrio sve nas da se prihvatimo te mukotrpne ali bitne kršćanske zadaće: Mir je moguć. Oprostiti i moliti za oproštenje. Njegove su riječi zacijelo potakle na razmišljanje i one tvrde šije kao i ona ranjena srca. Na svakome od nas je da tom poticaju dodamo svoj osobni doprinos i nastavimo pripremati putove pravog mira.

Nedjeljko A. Ančić